

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل آشفستگی، نوسانات و جهش نواحی بارشی ایران

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، دوره 21، شماره 60 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

حسین عساکره - Zanjan University

مهدی دوستکامیان - Zanjan University

محمد دارند - kordestan University

خلاصه مقاله:

هدف از این مطالعه بررسی و تحلیل آشفستگی، نوسانات و جهش نواحی بارشی ایران می باشد. برای این منظور داده‌های محیطی در دو بخش جمع آوری شده اند. در بخش اول داده‌ها حاصل میان یابی مشاهدات بارش روزانه ۱۴۳۴ ایستگاه همدیدی و اقلیمی از ابتدای سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۸۳ از پایگاه داده‌های اسفزاری استفاده شده است. بعد از تشکیل پایگاه داده ای به منظور شناسایی نواحی بارشی ایران از تحلیل خوشه ای بر روی داده های میانگین و ضریب تغییرات بارش سالانه و ماهانه استفاده شده است. برای اعتبار سنجی نواحی بارشی ایران از تحلیل سیلهوته استفاده شده است. در ادامه به منظور بررسی آشفستگیها، جهش و نوسانات نواحی بارشی ایران پرداخته شده است. نتایج حاصل از تحلیل خوشه ای بیانگر این بوده است که نواحی بارشی ایران به شش طبقه قابل تقسیم بندی می باشند. در این بین نواحی خزری (ناحیه چهار) از بیشترین مقدار بارش و کمترین ضریب تغییرات برخوردار است. توزیع رژیم بارش در هر شش نواحی نشان می دهد که رژیم بارش ایران بیشتر در فصل زمستان و بهار و بعضا پاییز می باشد. بررسی و تحلیل آشفستگی بارش بیانگر این بوده است که بارش به جز در ناحیه چهار (ناحیه خزری) در سایر نواحی دیگر توزیع رخداد بارش همراه با آشفستگی بوده است. با وجود اینکه بیشترین آشفستگی ها در ناحیه زاگرسی رخ داده است اما بیشترین توالی آشفستگی ها مربوط به ناحیه بارشی پنجم می باشد. کمترین توالی آشفستگی ها در ناحیه مرکزی و شرقی کشور رخ داده است. نتایج حاصل از تحلیل جهش و نوسانات بیانگر این است که آشفستگی های بارش به جز در سالهای ابتدایی نواحی بارشی دو و پنج در سایر نواحی دیگر بارش فاقد جهش معنی دار بوده است این در حالی می باشد که نوسانات کوتاه مدت ۳ تا ۵ ساله بر بارش هر شش نواحی حاکم بوده است.

کلمات کلیدی:

Keywords: Rainfall Regions(RR), Alexanderson (SNHT), Silhouette Analysis (SI), Principal Component Analysis
نواحی بارشی، نظم پذیری (TN)، نمایه الکساندرسون (SNHT)، تحلیل سیلهوته (SI)، تجزیه مولفه های اصلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230363>

